

ORDIN nr. 29/14.04.2021

privind modificarea și completarea

Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 105/2018 pentru aprobarea Regulilor generale privind piețele centralizate de gaze naturale

Având în vedere prevederile art. 99 lit. d) și i) și ale art. 177 alin. (1) și (2) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c) și ale art. 10 alin. (1) lit. a) și q) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul Ordin:

Art. I - Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 105/2018 pentru aprobarea Regulilor generale privind piețele centralizate de gaze naturale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 493 din 15 iunie 2018, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) În termen de maximum 30 de zile de la data publicării prezentului ordin, titularii licențelor de administrare a pieței centralizate transmit Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei spre aprobare, dacă este cazul, o nouă listă a produselor standardizate care urmează să fie tranzacționate în cadrul pieței centralizate de gaze naturale administrate de către aceștia.

(2) Lista centralizată a produselor tranzacționabile în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt, a pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung, a pieței produselor flexibile pe termen mediu și lung, precum și a pieței produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung aprobată prin decizie a președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei poate fi actualizată, ori de câte ori este cazul, la solicitarea titularilor licențelor de administrare a piețelor centralizate.”

2. La articolul 2, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„ (3) În cuprinsul ordinelor și deciziilor președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, denumirea „Lista centralizată a produselor tranzacționabile în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt, a pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung,

precum și a pieței produselor flexibile pe termen lung” se înlocuiește cu denumirea „ Lista centralizată a produselor tranzacționabile în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt, a pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung, a pieței produselor flexibile pe termen mediu și lung, precum și a pieței produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung”.”

3. Anexa la ordin se modifică și se completează după cum urmează:

a) La articolul 2 alineatul (1), după litera c) se introduce o nouă literă, litera d), cu următorul cuprins:

„d) Piața produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung.”

b) La articolul 2, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Piața produselor standardizate pe termen mediu și lung reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale în baza:

a) unor contracte standard de vânzare-cumpărare, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT, pe baza raportului de tranzacționare, asupra unor cantități de gaze naturale ce urmează a fi livrate în PVT, în profil zilnic constant, pentru o perioadă de timp mai mare de o zi gazieră;

b) unor contracte standard EFET ce reflectă condițiile specifice ale pieței gazelor naturale din România, contracte preagreate de către părțile participante la tranzacție sau contracte de vânzare-cumpărare propuse de către participantul inițiator al ordinului de tranzacționare, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT, pe baza raportului de tranzacționare, asupra unor cantități de gaze naturale ce nu pot fi modificate ulterior și care urmează a fi livrate în PVT, în profil constant stabilit prin contract, pentru o perioadă de timp mai mare de o zi gazieră.”

c) La articolul 2, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (5), cu următorul cuprins:

„(5) Piața produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale în baza unor contracte de tip futures, cu decontare exclusiv prin livrare fizică, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT, pe baza raportului de tranzacționare, asupra unor cantități de gaze naturale ce nu pot fi modificate ulterior și care urmează a fi livrate în profil constant stabilit prin contract, pentru o perioadă de timp mai mare de o zi gazieră.”

d) La articolul 6, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Pe piața produselor standardizate pe termen scurt, fie operatorul piețelor centralizate, fie o terță parte desemnată de către acesta își asumă rolul de contraparte în cadrul tuturor tranzacțiilor încheiate. Executarea tranzacțiilor încheiate este garantată de către contraparte, în condițiile legii; participarea efectivă la tranzacționare este permisă în limita garanțiilor existente la începutul zilei de tranzacționare, respectiv a garanțiilor actualizate în cursul zilei de tranzacționare în funcție de tranzacțiile încheiate/garanțiile suplimentare constituite în cursul zilei, în favoarea contrapărții.”

e) La articolul 6, alineatul (2) lit. b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„ b) în cazul produselor tranzacționate direct între participanți, prin intermediul clauzelor privind garanțiile de bună execuție/plată prevăzute în contractele standard de vânzare-cumpărare ale operatorului pieței centralizate sau cele prevăzute în contractele EFET/contractele preagreate/contractele propuse de către inițiator, după caz.”

f) La articolul 6, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:

„(4) Pe piața produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung, operațiunile de garantare, compensare și decontare a tranzacțiilor, precum și administrarea principalelor categorii de riscuri care decurg din tranzacționarea acestor produse sunt efectuate de o contraparte, care poate fi operatorul piețelor centralizate sau o terță parte desemnată de acesta, conform regulilor sale specifice, în condițiile legii.”

g) La articolul 7, alineatul (1), litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

„e) participarea la tranzacționare este permisă în condițiile semnării convenției de participare la piața centralizată, precum și încheierii prealabile a unui acord-cadru între contraparte și participantul la piață. În situația în care titularul licenței de administrare a pieței centralizate de gaze naturale își asumă și rolul de contraparte, convenția de participare și acordul-cadru pot fi comasate într-un document comun. Clauzele acordului-cadru pot fi modificate numai după parcurgerea procesului de consultare publică, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (2);”

h) La articolul 8, literele f), g) și l) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„f) pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza contractelor standard în conformitate cu prevederile prezentelor reguli generale, clauzele contractelor de vânzare-cumpărare aferente fiecărui produs tranzacționat direct între participanți nu pot fi modificate ulterior datei încheierii tranzacției. Cantitatea tranzacționată în baza unui astfel de contract este de 1 MWh/zi;

g) pentru produsele tranzacționate direct între participanți în baza contractelor standard, obiectul tranzacției îl reprezintă un produs standard, iar elementele care pot fi modificate în cadrul ședințelor de tranzacționare sunt prețul și cantitatea;

.....
l) pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza unor contracte definite de către participantul inițiator al ordinului de tranzacționare, accesul la tranzacționarea produsului respectiv, prin emiterea de ordine de răspuns, este permis oricărui participant înregistrat la piața centralizată de gaze naturale care îndeplinește condițiile prevăzute în convenția de participare. În această situație, titularul licenței de administrare a piețelor centralizate are obligația publicării produsului ofertat la tranzacționare, inclusiv a contractului aferent, pentru o perioadă de cel puțin 5 zile lucrătoare, înaintea datei prevăzute pentru tranzacționarea respectivului produs;”

i) La articolul 8¹, litera i) se modifică și va avea următorul cuprins:

„i) pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza unor contracte definite de către participantul inițiator al ordinului de tranzacționare, accesul la tranzacționarea produsului respectiv, prin emiterea de ordine de răspuns, este permis oricărui participant înregistrat la piața centralizată de gaze naturale care îndeplinește condițiile prevăzute în convenția de participare. În această situație, titularul licenței de administrare a piețelor centralizate are obligația publicării produsului oferit la tranzacționare, inclusiv a contractului aferent, pentru o perioadă de cel puțin 5 zile lucrătoare, înaintea datei prevăzute pentru tranzacționarea respectivului produs;”

j) După articolul 8¹ se introduce un nou articol, articolul 8², cu următorul cuprins:

„Art. 8² - Principiile/Cerințele specifice pieței produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung sunt următoarele:

- a) produsele tranzacționate sunt produse standard în ceea ce privește locul de livrare, respectiv PVT, profilul și durata livrărilor de gaze naturale;
- b) participarea la tranzacționare este permisă în condițiile semnării convenției de participare, precum și încheierii prealabile a unui acord-cadru cu contrapartea. În situația în care titularul licenței de administrare a pieței centralizate își asumă și rolul de contraparte, convenția de participare și acordul - cadru pot fi comasate într-un document comun. Clauzele acordului - cadru pot fi modificate numai după parcurgerea procesului de consultare publică, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (2);
- c) participarea la tranzacționare este permisă titularilor licenței de furnizare gaze naturale sau de trader de gaze naturale care au obținut, în prealabil, acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, în vederea derulării de către OTS a activității de transport al gazelor naturale;
- d) OTS poate participa la tranzacționare în scopul cumpărării gazelor naturale necesare acoperirii consumului tehnologic și constituirii stocului minim obligatoriu de gaze naturale. Operatorii de distribuție, operatorii de înmagazinare, precum și clienții finali au acces la tranzacționare exclusiv pe sensul de cumpărare, cu condiția obținerii, de către aceștia din urmă, a acordului prealabil al OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în cadrul segmentelor pieței centralizate prevăzute la art. 2, în vederea derulării de către OTS a activității de transport a gazelor naturale;
- e) introducerea ofertelor de vânzare/cumpărare este permisă în condițiile precizate la lit. c) și d), cu obligativitatea respectării prevederilor regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale, procedurilor specifice și ale convenției de participare/acordului - cadru;
- f) specificațiile minime obligatorii ale produselor derivate standardizate supuse tranzacționării sunt următoarele:
 - (i) denumirea și simbolul produsului;

- (ii) mărimea contractului (multiplicatorul);
 - (iii) scadența contractului;
 - (iv) moneda de tranzacționare;
 - (v) pasul de cotare, însemnând valoarea cu care se pot modifica prețurile;
 - (vi) ultima zi de tranzacționare a produsului;
 - (vii) metoda de decontare (zilnică și finală);
 - (viii) prețul de decontare (zilnic și final).
- g) elementele care fac obiectul tranzacționării sunt prețul, care poate fi exprimat în lei/MWh, în euro/MWh sau în USD/MWh, și cantitatea, exprimată în MWh/zi;
- h) produsele sunt actualizate zilnic sau „marcate la piață”, însemnând că valoarea acestora se modifică în funcție de prețul zilnic de decontare, care este stabilit de contraparte conform regulamentelor și / sau procedurilor proprii;
- i) ordinele de vânzare/cumpărare pot fi plasate tot timpul pe parcursul sesiunii de tranzacționare, iar tranzacționarea are loc pe o bază continuă;
- j) calendarul de tranzacționare va fi publicat pe pagina de internet a operatorului piețelor centralizate de gaze naturale, iar sesiunile de tranzacționare se vor desfășura conform orarului stabilit și afișat de acesta, cu actualizare ori de câte ori este cazul;
- k) tranzacțiile încheiate se notifică OTS fie de către titularul licenței de administrare a piețelor centralizate în cadrul căreia a fost încheiată tranzacția, fie de către contraparte, conform înțelegerii dintre aceștia.”

k) La articolul 9, litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) datele de identificare ale entității care își asumă rolul de contraparte în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt, al pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung, precum și al pieței produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung, după caz;”

l) La articolul 9, se abrogă litera d).

m) La articolul 9, după litera h) se introduce o literă nouă, litera i), cu următorul cuprins:

„i) modalitatea de „marcare la piață” și metodele de determinare a prețului de decontare (zilnic și final), în cazul segmentului de piață prevăzut la art. 2 alin. (1) lit.d).”

n) La articolul 19, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alineatul (6), cu următorul cuprins:

„(6) Pentru tranzacțiile încheiate în cadrul pieței produselor derivate standardizate pe termen mediu și lung, titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate au obligația de a publica zilnic, pe pagina proprie de internet, la sfârșitul sesiunii de tranzacționare, cel puțin următoarele informații:

- a) ziua de tranzacționare;
- b) denumirea produsului;
- c) prețul de decontare al zilei;

- d) ultimul preț înregistrat la închiderea sesiunii zilnice;
- e) volumul tranzacționat corespunzător ultimului preț înregistrat la închiderea sesiunii zilnice;
- f) variația procentuală (crescătoare/descrescătoare) a prețului zilnic de decontare;
- g) prețul mediu ponderat și volumul total aferent acestuia;
- h) numărul tranzacțiilor înregistrate;
- i) numărul participanților la sesiunea de tranzacționare care au realizat cel puțin o tranzacție.”

o) Articolul 21¹ se modifică și va avea următorul cuprins :

„Art. 21¹ - În scopul îndeplinirii obligațiilor prevăzute la art. 19 alin. (3), (5) și (6) și la art. 21, titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate au obligația de a exprima prețul, în cazul tranzacțiilor în valută, și în moneda națională, la cursul de schimb al Băncii Naționale a României valabil la data la care a avut loc tranzacția.”

Art. II - În termen de maximum 60 de zile de la data publicării prezentului ordin, titularii licențelor de administrare a pieței centralizate au obligația de a transmite Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, spre aprobare, regulamentele proprii privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale, modificate în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 105/2018, cu modificările și completările ulterioare.

Art. III - Titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate și participanții la piețele centralizate duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar compartimentele de resort din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea acestora.

Art. IV - Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei

Dumitru CHIRIȚĂ